

KUPAX00SZ2ED

KRAJSKÝ ÚŘAD
Pardubického kraje
odbor životního prostředí a zemědělství

Váš dopis ze dne:
Vaše značka:
Spisová značka: SpKrÚ 79664/2019/OŽPZ
Č. j.: 90177/2019/OŽPZ/Si
Vyřizuje: Ing. T. Sigl
Telefon: 466 026 474
E-mail: tomas.sigl@pardubickykraj.cz
Vyhотовeno: v Pardubicích dne 13. 12. 2019

dle rozdělovníku

R O Z H O D N U T Í

Krajský úřad Pardubického kraje jako věcně a místně příslušný orgán ochrany přírody (dále též „krajský úřad“) dle § 77a odst. 5 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále též „zákon o ochraně přírody“), a dle § 29 odst. 1 a § 67 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, v platném znění, rozhodl tak, že výjimku dle § 56 odst. 1 a § 56 odst. 2 písm. a) a c) zákona o ochraně přírody ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů rostlin, konkrétně ze zákazů sbírat a jinak rušit ve vývoji rostliny druhu potočnice lékařská (*Nasturtium officinale*), a to z důvodu připravované akce „Bylanka, Svítkov, oprava opevnění koryta OB, ř. km 0,740 – 0,975“, podniku Povodí Labe, s. p., IČ 70890005, se sídlem Víta Nejedlého 951, 500 03 Hradec Králové,

POVOLUJE.

Pro zajištění minimalizace negativních dopadů a pro zajištění podmínek přežití populace druhu potočnice lékařská stanovuje orgán ochrany přírody v souladu s ustanovením § 56 odst. 3 zákona o ochraně přírody tyto podmínky a provedení následujících opatření:

1. Povodí Labe, s. p., je povinno na svůj náklad zajistit prostřednictvím odborně způsobilé osoby, která musí být krajským úřadem předem odsouhlasena, transfer rostlin (trsů) potočnice lékařské, a to do koryta toku Bylanky do ř. km. 1,100 – 1,700.
2. Krajský úřad musí být minimálně s týdenním předstihem prokazatelným způsobem informován o termínu záchranného přenosu.
3. Rostliny musí být přenášeny s dostatečným množstvím balu (odpovídajícím statnosti jednotlivých rostlin) a v období, kdy nejsou náhradní stanoviště nadměrně vyschlá. V případě náhradních stanovišť, kde lze očekávat po větší část roku dobré zásobení vodou, je možné umístit rostliny i na osluněná místa, jinde spíše do polostínu. Rostliny nelze umísťovat do stinných míst.
4. Z provedeného transferu musí být vyhotovena zpráva, která musí být krajskému úřadu nejpozději do jednoho měsíce od provedení transferu předložena. Zpráva musí obsahovat informace o tom, kolik rostlin bylo přeneseno, kdy byl transfer proveden, o místu náhradního stanoviště a o podmínkách, za kterých byl přenos prováděn. Zpráva dále musí obsahovat fotodokumentaci z transferu.

Výjimka povolená tímto rozhodnutím se vztahuje rovněž na dodavatele prací, kteří musí být před realizací záměru držitelem výjimky prokazatelným způsobem poučeni (například zápisem ve stavebním deníku) o všech podmínkách tohoto rozhodnutí.

Výjimka povolená tímto rozhodnutím je platná ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí do doby provedení stavby (kolaudace stavby), nejpozději však do 31. prosince 2021.

Druh potočnice lékařská není předmětem ochrany dle práva Evropského společenství.

Účastníkem řízení dle § 27 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen správní řád), je: podnik Povodí Labe, s. p., IČ 70890005, se sídlem Víta Nejedlého 951, 500 03 Hradec Králové.

ODŮVODNĚNÍ:

Dne 1. 11. 2019 obdržel krajský úřad žádost podniku Povodí Labe, s. p., o povolení výjimky ze základních ochranných podmínek zvláště chráněného druhu – potočnice lékařská pro záměr „Bylanka, Svítkov, oprava opevnění koryta OB, ř. km 0,740 – 0,975“. Potočnice lékařská je zvláště chráněný druh rostliny, který byl dle Přílohy č. II vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona, v platném znění, zařazen do kategorie silně ohrožených druhů. Výskyt potočnice v daném úseku Bylanky byl zjištěn při terénních šetřeních provedených v roce 2019 RNDr. Michalem Vávrou.

Účelem předmětné stavby jsou dle žadatele obnova průtočného profilu a stabilizace koryta spočívající v odstranění náletových porostů a odtěžení nánosů z průtočného profilu koryta, a dále oprava poškozeného opevnění koryta ve dně i ve svazích. Realizací navrhovaných opravných prací má dojít ke zlepšení technického stavu stavebních konstrukcí (uvedení do řádného stavu). V případě neprovedení opravy může dle žadatele docházet ke zhoršení technického stavu konstrukce břehového opevnění a později i k celkové destrukci opevnění. Povodí Labe, s. p., navrhlo jako kompenzační (minimalizační) opatření provedení transferu rostlin (v místě záměru bylo zjištěno 15 lodyh potočnice lékařské) do výše položeného úseku Bylanky (ř. km 1,100 – 1,700), kde byla potočnice rovněž identifikována.

Krajský úřad opatřením č. j. 82941/2019/OŽPZ/Si ze dne 13. 11. 2019 informoval o zahájení správního řízení, v souladu s ustanovením § 47 odst. 1 správního řádu, účastníky řízení a spolky, které krajský úřad požádaly o informování o zahajovaných řízeních. Dopisem ze dne 19. 11. 2019 oznámil účast ve správním řízení spolek Chráníme stromy z. s. Uvedený spolek tak získal postavení účastníka správního řízení. Krajský úřad výše uvedeným opatřením rovněž seznámil účastníky řízení s možností vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a zároveň účastníky řízení informoval o návrhu podmínek, které hodlal v případě povolení výjimky stanovit. Žádný z účastníků řízení se k podkladům rozhodnutí ani k návrhu podmínek nevyjádřil, a tak krajský úřad přistoupil k vydání rozhodnutí ve věci. K tomu, aby byl snížen případný negativní dopad záměru na místní populaci potočnice lékařské, stanovil krajský úřad podmínky, jejichž splněním udělenou výjimku podmínil.

Investor předložil společně s žádostí souhrnnou technickou zprávu, situaci širších vztahů, přehlednou situaci, koordinační situaci, podélný řez, vzorový příčný řez a podrobnou situaci objektu, fotodokumentaci a biologický průzkum (zpracoval RNDr. Michal Vávra). Krajský úřad doplnil spis o stanovisko Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (dále též „AOPK“) č. j. 00378/VC/17-2 ze dne 1. 2. 2017 k obdobnému záměru na toku Bylance (ř. km 1,464 – 1,785), kde byla rovněž zjištěna potočnice lékařská. Všechny tyto materiály byly podkladem pro vydání rozhodnutí.

Zvláště chráněné rostliny jsou chráněny ve všech svých podzemních a nadzemních částech a ve všech vývojových stádiích. Chráněn je rovněž biotop těchto rostlin. Dle ustanovení § 49 odst. 1 zákona o ochraně přírody je zakázáno zvláště chráněné rostliny mimo jiné vykopávat, poškozovat, ničit nebo jinak rušit ve vývoji. Výjimku ze základních podmínek ochrany lze dle ustanovení § 56 zákona o ochraně přírody udělit mimo jiné v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody, a u zvláště chráněných druhů, které jsou navíc předmětem ochrany podle práva Evropského společenství, jen pokud je dán některý z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 zákona o ochraně přírody, neexistuje-li jiné uspokojivé řešení a pokud povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu z hlediska ochrany. Druh potočnice lékařská není předmětem ochrany podle práva Evropského společenství.

Ochrana přírody a krajiny je dle ustanovení § 58 odst. 1 zákona o ochraně přírody veřejným zájmem. Každý je povinen při užívání přírody a krajiny strpět omezení vyplývající z tohoto zákona. Veřejný zájem na ochraně přírody spočívá v tomto případě v ochraně jedinců zvláště chráněné rostliny – potočnice lékařské a v ochraně biotopu (stanoviště) tohoto

druhu. Potočnice lékařská byla dle Přílohy č. II vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona, v platném znění, zařazena mezi silně ohrožené druhy.

Potočnice lékařská je rostlina rostoucí na březích potoků a vodních příkopů, zřídka roste při stojatých vodách. Preferuje lokality bohaté na živiny a většinou i vápník. Často roste na organogenních půdách. Kvete od června do července. V České republice roste na většině území, avšak roztroušeně až vzácně. Chybí v rozsáhlých územích, především v jižních Čechách, na Českomoravské vrchovině a na severní Moravě. Těžiště výskytu potočnice lékařské je v termofytiku, méně v mezofytiku, ojediněle roste i v oreofytiku. Z povodí Bylanky existuje dle Agentury ochrany přírody a krajiny ČR poměrně velké množství záznamů o výskytu potočnice. Dle předloženého biologického průzkumu bylo v místě záměru zjištěno 15 lodyh potočnice lékařské, z toho byla přibližně polovina lodyh fertilních.

Důvodem pro provedení opravy břehového opevnění je dle žádosti a předložené dokumentace nevyhovující technický stav opevnění. Svahové opevnění koryta je v různé míře narušeno (došlo k uvolnění či dokonce k vypadnutí kamenů) a místy (např. v okolí spádových stupňů) došlo již k vytvoření nátrží nebo kaveren v patě za opevněním. Tím dle Povodí Labe, s. p., mohla být ohrožena stabilita břehů a přilehlých pozemků. Z předložené dokumentace je zřejmé, že předmětem záměru je údržba upravené části vodního toku (evidovaného vodního díla), kterou je povinen správce vodního toku v souladu se zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění (dále též „zákon o vodách“), řádně provádět. Dle ustanovení § 83 písm. m) zákona o vodách je správce toku povinen odstraňovat škody na korytech vodních toků, zejména zabezpečovat kritická místa pro případ povodně a obnovovat průtočný profil koryta vodních toků. Předmětná část toku se nachází v zastavěném území obce v těsné blízkosti trvale osídlených nemovitostí. Povinnost zajistit řádné fungování vodního díla vyplývá rovněž z ustanovení § 59 odst. 1 písm. b) a j) zákona o vodách. Dle uvedených ustanovení zákona je vlastník vodního díla povinen dodržovat podmínky a povinnosti, tj. udržovat vodní dílo v řádném stavu tak, aby nedocházelo k ohrožování bezpečnosti osob, majetku a jiných chráněných zájmů. Ve výše uvedeném (v naplňování zmíněných ustanovení vodního zákona) shledává žadatel jiný **veřejný zájem, kterým je zejména předcházení škodám na majetku ve správě Povodí Labe, s. p., ale i na jiných majetcích, především na nemovitostech přiléhajících k vodnímu toku (dílu).**

Krajský úřad se ztotožňuje s názorem žadatele. Jak vyplývá z ustanovení § 56 odst. 2 zákona, tak i z § 59 odst. 1 zákona o vodách, lze v zajištění plné funkčnosti vodního díla shledat veřejný zájem, kterým je v daném případě především zájem na prevenci vzniku závažných škod na různých typech majetků, ale do jisté míry i zájem veřejné bezpečnosti a veřejného zdraví, k jejichž ohrožením by mohlo dojít v případě destrukce stávající úpravy vodního toku nebo při žadatelem zmíněným vzedmutí vodní hladiny způsobené ledovými jevy na vodním toce.

Krajský úřad v daném případě dospěl k závěru, že **jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody.** Dle krajského úřadu existuje pro toto tvrzení hned několik důvodů. Prvním z těchto důvodů je fakt, že předmětný záměr má charakter běžné údržby a nejedná se tedy o novou stavbu, kterou by byly zásadně měněny charakteristiky vodního toku a tím i podmínky pro existenci uvedeného druhu. Druhým důvodem je fakt, že předmětný záměr je situován výhradně do zastavěného území, kde i krajský úřad připouští, že je na rozdíl od volné krajiny prioritou zajištění bezproblémového převedení průtoků přes toto území, a to i zvýšených průtoků. Případné vyběření vodního toku v daném místě by tudíž vedlo k řádově větším škodám na majetku, než jak by tomu bylo mimo zastavěné území, což obdobně platí i o míře ohrožení bezpečnosti a zdraví osob. V neposlední řadě je důvodem, pro který krajský úřad v tomto případě shledává převahu jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody, úmysl žadatele provést transfer rostlin (potočnice lékařské) mimo prostor dotčený stavbou, čímž by bylo zabráněno jejich zničení.

Podmínky uvedené ve výroku tohoto rozhodnutí vycházejí z obsahu žádosti a z návrhů opatření uvedených ve stanovisku AOPK č. j. 00378/VC/17-2 ze dne 1. 2. 2017. Krajský úřad

opatřením č. j. 82941/2019/OŽPZ/Si ze dne 13. 11. 2019 seznámil účastníky řízení s návrhem těchto podmínek a žádný z účastníků se k tomuto návrhu nevyjádřil.

Pro rozhodnutí, zda je třeba provést záchranný transfer, považovala AOPK za vhodné zjistit aktuální situaci o velikosti populace potočnice lékařské v místě záměru a v jeho nejbližším okolí (alespoň 500 m po i proti proudu Bylanky). Pakliže v okolí potočnice lékařská nebude nalezena v dostatečně velké populaci (populacích), bylo by třeba dle AOPK provést záchranný transfer. Populaci v okolí lze dle agentury hodnotit jako dostatečně velikou, když se mimo rekonstruovanou část toku v úsecích o délce cca 500 metrů po i proti proudu bude nacházet alespoň padesát fertilních trsů potočnice lékařské. Dle botanika provádějícího v daném území průzkum pro Povodí Labe, s. p., bylo v řešeném úseku zjištěno 15 lodyh potočnice lékařské. Z tohoto důvodu byla držiteli výjimka první podmínkou stanovena povinnost provést transfer zjištěných rostlin. Transfer rostlin musí být proveden odborně způsobilou osobou, aby byla v maximální míře zajištěna úspěšnost transferu.

O termínu transferu musí být předem informován krajský úřad, aby ten mohl případně prověřit, zda jsou aktuálně v místě plánovaného přenosu vhodné podmínky, tj. zejména dostatečné zásobení vodou.

Dle AOPK by měla být náhradní lokalita v korytě Bylanky co nejblíže místu dotčenému záměrem (ideálně proti proudu). Podmínky na stanovišti by měly odpovídat nárokům potočnice lékařské, ideální je najít místo, které má obdobné vlastnosti jako místo, odkud jsou rostliny přenášeny. Důležité je dle AOPK především dobré zásobení vodou a přiměřené světelné podmínky (kde je dostatek vody, může být na osluněném místě, jinde spíše polostín, stín po většinu dne je naopak nežádoucí). S ohledem na tato doporučení AOPK krajský úřad stanovil třetí podmínkou bližší okolnosti, za jakých musí být transfer rostlin proveden.

Poslední podmínka byla stanovena z důvodu kontroly naplnění povolené výjimky.

Jelikož byl splněn zákonem stanovený předpoklad, za kterého může orgán ochrany přírody povolit výjimku, tj. existuje jiný veřejný zájem, který převažuje nad zájmem ochrany přírody, krajský úřad za stanovených podmínek podniku Povodí Labe s. p. požadovanou výjimku povolil.

Účastníky řízení dle § 27 správního řádu jsou Povodí Labe s. p., statutární město Pardubice a spolek Chráníme stromy z. s.

POUČENÍ:

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat, v souladu s ustanovením § 81, § 82 a § 83 správního řádu do 15 dnů od jeho doručení, odvolání k Ministerstvu životního prostředí, prostřednictvím Krajského úřadu Pardubického kraje, odboru životního prostředí a zemědělství. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřípustné.

OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA

Ing. Martin Vlasák
vedoucí odboru

ROZDĚLOVNÍK:

Účastníci řízení:

- Povodí Labe s. p. (DS)
- statutární město Pardubice (DS)
- Chráníme stromy z. s. (DS)

Na vědomí:

- ČlŽP, oblastní inspektorát HK (DS)
- Magistrát města Pardubic, orgán ochrany přírody (DS)
- Magistrát města Pardubic, vodoprávní úřad (DS)